



תפ"ח (באר שבע) 53779-05-13 - בעניין: מדינת ישראל נ' אברהים אלענאמי (עציר)

תפ"ח (באר-שבע) 53779-05-13 - בעניין: מדינת ישראל נ' אברהים אלענאמי, מחוזי באר-שבע

תפ"ח (באר-שבע) 53779-05-13

בעניין: מדינת ישראל

, על ידי ב"כ עו"ד רחל אלמקייס

המאשימה

נגד

אברהים אלענאמי (עציר),

ע"י ב"כ עו"ד יוני נוסבאום

הנאשם

בית המשפט המחוזי בבאר-שבע

[24.03.2015]

בפני

כב' השופט אזולאי

כב' השופט זלוצ'ובר

כב' השופטת רז-לוי

גזר דין

הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של רצח, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין התשל"ז - 1977.

הכרעת הדין מגוללת את פרטי מעשי הרצח. הנאשם רצח את המנוחה - אשת אביו, ונתפס ביום 25.4.13 בשעות הבוקר המוקדמות, ביום החמישי להיעדרות המנוחה, כשגופת המנוחה נמצאה בתוך תא המטען של רכב שהיה נהוג על ידיו, בסמוך לקריה למחקר גרעיני בנגב (קמ"ג), כשהיא במצב של ריקבון מתקדם, תפוחה וחרוכה בחלקים רבים ומוסתרת בתוך תא המטען.

מעשה הרצח בוצע בשל סכסוכים שהיו בין הנאשם ואחיו לבין המנוחה, שאף הייתה קורבן אלימות ביחס למעשים שנעשו כלפיה לפני היעלמותה, כיון שהם סברו שהמנוחה לא טיפלה כראוי באביו וחשדו כי היא בוגדת בו. לאחר הרשעת הנאשם הורינו על הגשת תסקיר נפגע עבירה, באשר לאחות המנוחה ולאחר קבלת התסקיר טענו הצדדים לעונש.

תסקיר נפגעת העבירה



מתסקיר הנפגע שהוגש, עולה שא.ז., שהינה אחות של המנוחה, הפכה לשבר כלי מאז הרצח, אשר הותיר בה ובמשפחתה חלל וכאב קשה מנשוא. א.ז. מתמודדת באופן קבוע עם תחושת החסר והאובדן, כאשר הנזק שנגרם לה הינו בכל מישורי החיים, לרבות בתפקוד ההורי. כן ניכר, כי חוסר ההבנה של מניעי הרצח לצד האכזריות והאלימות הקשה בה נרצחה המנוחה, אינם מרפים מא.ז. ומחריפים את כאב האובדן ותחושת הבגידה והפגיעה מצד הנאשם ואחיו. נוכח כל האמור, יש מקום להשית פיצוי משמעותי לטובת א.ז.

במסגרת הראיות לעונש הוגש רישום פלילי של הנאשם (סומן ת/א'). כמו כן, לתיק זה צורף לבקשת הנאשם תיק מס' 6827-05-13 מבית המשפט לתעבורה בבאר-שבע, שעניינו מספר עבירות תעבורה. במסגרת הטיעונים לעונש, ביקשה ב"כ המאשימה להשית על הנאשם עונש מאסר עולם חובה, הקבוע בחוק וכן פיצוי משמעותי ומאסר על תנאי בנוגע לתיק שצורף.

בפתח הדברים, ציינה ב"כ המאשימה, כי מתסקיר הנפגעת עולה, כי הפגיעה במשפחה הינה קשה, מתמשכת ומשליכה על תפקודה היומי וההורי של אחות המנוחה, בין היתר לאור האכזריות והאלימות הקשה בה נרצחה המנוחה ונגדעו חייה. אשר על כן, עתרה ב"כ המאשימה להשית על הנאשם פיצוי משמעותי, בהתאם לסכום המרבי הקבוע בחוק.

ב"כ הנאשם ביקש שלא להשית פיצויים על הנאשם, זאת לאור מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם. בדבריו, הדגיש ב"כ הנאשם, כי הנאשם, שהינו בן 35, נשוי ואב לשלושה ילדים, מתקיים מהבטחת הכנסה ואינו נתמך על ידי משפחתו. כן ציין, כי ביום 5.5.13, לאחר הרצח, חתמו בני משפחת הנאשם על הסכם "עטווה" (נספח כג' - סומן נ/א') עם משפחת המנוחה, במסגרתו שולם למשפחת המנוחה סכום של 10,000 דינר ירדני וניתן חופש מנקמת דם לגברים ממשפחת הנאשם למשך שנה, וכעבור שנה נחתם הסכם "עטווה" נוסף המשחרר את משפחת הנאשם מנקמת דם, במסגרתו קיבלה משפחת המנוחה תוספת של 40,000 דינר ירדני ששולמו כפיצוי למשפחה (נ/ב' - נ/ג').

ב"כ הנאשם הדגיש, כי בהסכם אין נטילת אחריות או הודאה על כך שהנאשם הוא הרוצח, והדבר נעשה מתוקף האחריות על המנוחה, ועל כן עתר להימנע מהשתת פיצוי.

בדבריו האחרונים בפנינו, הנאשם הכחיש את ביצוע העבירה, לא הביע חרטה ולא נטל אחריות למעשיו.

דין

הנאשם קיפח חיי אדם, ביצע מעשה רצח מעורר סלידה והמיט אסון על משפחת המנוחה שהייתה כבת 48 שנים בלבד. מעשה רצח, הינו כשלעצמו מעשה נפשע וחמור מאין כמותו. חומרתו של האירוע על תוצאותיו הטרגיות, מתעצמת נוכח האכזריות הקשה בה ניטלו חייה של המנוחה. לא רק הערך של קדושת החיים נרמס, אלא גם כבוד השל המנוחה, אשר לאחר נטילת חייה, לא הלכה למנוחת עולמים כדרך כל חי אלא גופתה בותרה.

השמירה על קדושת החיים היא העומדת בראש תכליות הענישה במקום שמדובר בנטילת חיי אדם באשר הוא. הסלידה העמוקה ממעשים הפוגעים בערך של קדושת חיי האדם, חייבת למצוא ביטוי מפורש במסגרת מלאכת גזירת העונש, בהדגשת משמעות של כל פגיעה וקיפוח בחיי אדם.

קדושת החיים היא שהניעה את המחוקק לקבוע עונש של מאסר עולם חובה בצדה של עבירת הרצח. חיי אדם וקדושת החיים הינם ערך אוניברסלי חשוב בכל חברה מתוקנת, אותו רמס הנאשם ברגל גסה. מן הערך המוגן ואופן הפגיעה בו, נגזרת גם התגובה העונשית ההולמת.



נסיבות ביצוע מעשי הרצח שבפנינו מלמדות על כך שהנאשם תכנן מבעוד מועד לבצע את מעשה הרצח הנפשע, הצטייד בשלושה שקים גדולים לחומרי בניין, רכש מבער עם בלון גז והצטייד בסכין, כל זאת כדי לגרום למות המנוחה ולטפל בגופה לאחר מכן על ידי ביתור הגופה ושריפת המנוחה וחפציה באמצעות המבער שרכש. הנאשם שמר על קור רוח לאחר שנתפס כשגופת המנוחה הייתה מונחת ברכבו, ובשום שלב לא הביע חרטה על רצח אימו החורגת.

באשר לפיצוי קורבן העבירה, המחלוקת בין הצדדים מתמקדת בשאלת ההצדקה לחיוב הנאשם בפיצוי קרובי המנוחה לפי סעיף 77 לחוק העונשין, שתכליתו פיצויים עונשיים לנוכח קיומו של הסכם ה"עטווה" במסגרתו הוסכם שמשפחת הנאשם תשלם למשפחת המנוחה סכום של כ- 50,000 דיןר ירדני, שהינו שווה ערך ל- 272,000 ₪. מדברי האחות כפי שנמסרו לב"כ הנאשם עולה ששולם לאחיה של המנוחה במסגרת ההסכם סכום של 180,000 ₪.

בבואנו לשקול מהו גובה הפיצוי הראוי יש לתת משקל לכך שהמדובר במעשה נפשע אשר גרם לתוצאה הקשה, ולנזק ולכאב המר שנתורו מנת חלקם של משפחת המנוחה, כפי שעולה מתסקיר הנפגעת שהוגש בפנינו, המעלה תמונה קשה במשפחת הקרבן.

יפים הם הדברים שנקבעו ברע"פ 9727/05 פלוני נ. מ"י [פורסם בנבו] (8.8.07) לענייננו: "אך יש בהם, בפיצויים הפליליים, גם תכלית חברתית-דיונית הנובעת מאופיים האזרחי - כסעד מידי וכמנגנון גבייה נוסף לנפגעי העבירה, עד אשר אלה ימצו את ההליכים האזרחיים, ולעתים אף כדי לייתר את הצורך שלהם להידרש להליכים כאלה ולחסוך מהם את העימות הנוסף עם הנאשם בהליכים כאלה. ויש בהם, בפיצויים הפליליים, גם מספר תכליות "פליליות" הנובעות מהסביבה הנורמטיבית ומהמסגרת הדיונית שלהם - הבעת עמדתה הערכית של החברה וסלידתה ממעשה העבירה; מתן ביטוי לשיתופו של נפגע העבירה בהליך הפלילי; וראשית היטהרות של הנאשם עצמו, כחלק מהליך שיקומו".

תיקון מס' 113 לחוק העונשין, המסדיר, כאמור, את הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענייני ענישה, מפרט שיקולים לכאן ולכאן, אולם אין במסגרת שיקולים אלה, במפורש, כל התייחסות לסולחה או להסכם "עטווה", אם כי כאמור ניתן למצוא לה סימוכין במסגרת סעיף 40(א)(5) לחוק, המתייחס אל "מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי הנזק שנגרם בשלה".

מקור חוקי נוסף יכול לשמש סעיף "הסל", לעניין ה"עטווה" הינו סעיף 40(ב) לחוק זה, שכותרתו "נסיבות נוספות", הקובע, כי "אין בהוראות סעיפים 40ט ו- 40(א) כדי לגרוע מסמכות בית המשפט לשקול נסיבות נוספות הקשורות בביצוע העבירה לשם קביעת מתחם העונש ההולם, וכן נסיבות נוספות שאינן קשורות בביצוע העבירה לשם גזירת העונש המתאים לנאשם".

לאור האמור, להליכי ה"עטווה" והסולחה, שפורטו לעיל, שבאו במגמה למנוע נקמת דם בין המשפחות יש בעינינו משמעות לעניין הפיצוי שיושת על הנאשם, אם כי לא מכרעת, אך די בה כדי להוות אחד משיקולי הקולא במסגרת מתחם הענישה.



באשר ליכולתו הכלכלית של הנאשם, או העדר היכולת כנטען על ידי בא כוחו, הרי כבר נפסק לא אחת כי הפיצוי צריך לגלם בתוכו את חומרת הפגיעה בקורבנות העבירה, וכי יש מקום להשתת פיצוי גם על מי שהורשע בעבירת רצח ונדון למאסר עולם [ראה לדוגמא ע"פ 6385/11 בניטה נגד מדינת ישראל [פורסם בנבו] (3.12.12); ע"פ 2196/10 אגבריה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] עמ' 10 (8.3.12)].

לחובת הנאשם יש לקחת בחשבון גם את עברו הפלילי, ותיק התעבורה שצורף לתיק זה 6827-05-13 שעניינו עבירות תעבורה רבות: נהיגה בזמן פסילה, עבירה על סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, לפי סעיף 10א' לפקודה, שימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת תוקף, עבירה על סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל - 1970 ונהיגת רכב שצידו ואבזריו לא תקינים, עבירה לפי סעיף 27ב' לתקנות התעבורה התשכ"א - 1961.

אשר על כן אנו דנים את הנאשם למאסר עולם חובה, החל מיום מעצרו, היינו מיום 25.4.13.

כמו כן אנו פוסקים פיצוי לאחות המנוחה - א.ז. בסך 76,000 ₪, השווה להפרש בין הסכום של 256,000 ₪, בניכוי 180,000 ₪ ששולמו לאחיה של המנוחה במסגרת ההסכם.

בנוסף, בגין תיק התעבורה (6827-05-13) נראה לנו שאין מקום להשית עונש מאסר נוסף וגם לא מע"ת מאחר והנאשם ירצה מאסר עולם. בנסיבות העניין נראה לנו, שהגם שהתביעה לא ביקשה פסילת רישיון נהיגה יש להורות על כך. אנו פוסלים את הנאשם מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 24 חודשים מהיום.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

ניתן היום, ד' ניסן תשע"ה, 24 מרץ 2015, במעמד הצדדים.